

Stavanger
kommune

ÅRSPLAN FOR MASTRA-BARNEHAGENE 2023-24

Bru, Vestre Åmøy og Skorpefjell barnehage

«Vi bygger fellesskap»

INNHold

Stavangerbarnehagen (satsingsområder, strategier og planer)	2-3
Presentasjon av Mastra barnehagen og om barnehagene våre	4-5
Barnehagens verdigrunnlag i praksis.....	6
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?.....	6
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?	6-7
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?	7
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?	8
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og felleskap?.....	8-9
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk?.....	9-10
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns rett til medvirkning?.....	10-11
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og bhg?	11
Hvordan arbeider barnehagen med overganger?	12
Hvordan arbeider barnehagen med planlegging, vurdering og dokumentasjon	13
Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?	14
Barnehagens arbeidsmåter	14-15
Trafikksikker kommune og trafikksikker barnehage	15

STAVANGERBARNEHAGEN

I stavangerbarnehagen bygger vi felleskap for barn, men også sammen med barn, personalet, foreldre og hele laget rundt barnet. Begrepet felleskap inneholder flere tilleggsfortellinger som mangfold, inkludering og samarbeid. Stavangerbarnehagen har derfor *Vi bygger felleskap* som visjon og vil bruke den som et bilde på fremtiden vi ønsker å skape.

Når vi bygger felleskap skal barndommens egenverdi anerkjennes, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Å møte barnets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i felleskapet, er viktige verdier som skal prege Stavangerbarnehagens praksis.

Ut fra kommuneplanens satsninger og barnehagens formål har stavangerbarnehagen fire prinsipper som skal ligge til grunn for barnehagens praksis:

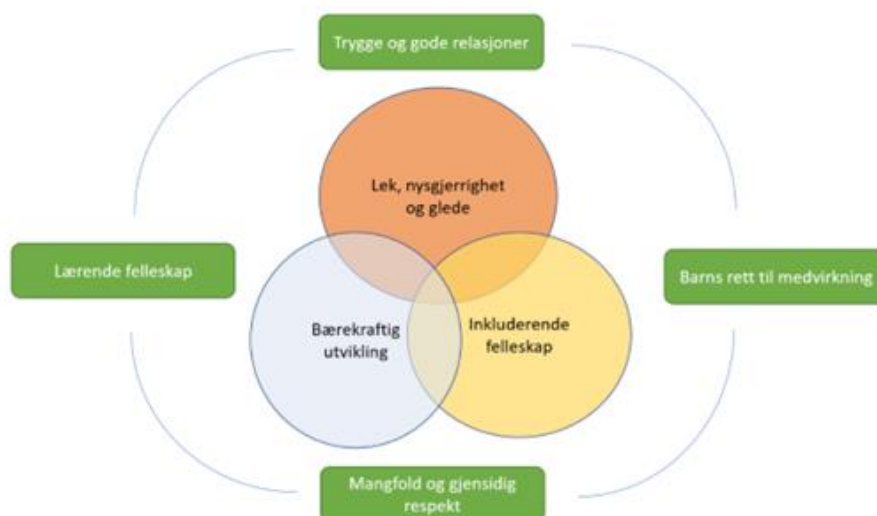
- Trygge og gode relasjoner
- Mangfold og gjensidig respekt
- Barns rett til medvirkning
- Lærende felleskap

I tillegg til de overordnede prinsippene har strategien tre satsningsområder.

Satsningsområdene retter oppmerksomheten mot barnehagens formål og utviklingsområder og er felles og samlende for stavangerbarnehagen:

- Lek, nysgjerrighet og glede
- Inkluderende felleskap
- Bærekraftig utvikling i barnehagen

Barnehagens ledelse har ansvar for å sammen med personalet gjøre strategiens prinsipper og satsningsområder førende i utvikling av egne årsplaner og daglige praksis.

Regional ordning for kompetanseutvikling (REKOM)

Regional ordning for kompetanseutvikling skal bidra til at alle aktører i barnehagesektoren driver målrettet kompetansebygging i felleskap.

Barnehagene skal utvikle sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Med dette menes at ledelse og alle ansatte deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass for å utvikle sine holdninger, ferdigheter og sin kompetanse for arbeidet i barnehagen. Utviklingen skal bygge på forskningsbasert kunnskap. Universitetet i Stavanger deltar aktivt sammen med barnehagene slik at praksis og forskning påvirker hverandre i et likeverdig partnerskap og sammen utvikler ny forståelse og ny kunnskap.

Formålet med ordningen er å realisere rammeplanens intensjoner og krav slik at alle barn får et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet.

Satsningsområdene gjennom REKOM er:

- Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning.

Strategi For samarbeid med barn

Strategi for samarbeid med barn i Stavanger er et overordnet, strategisk styringsdokument som beskriver hvordan ledere og ansatte i Stavanger skal se og forstå barn, samarbeide med barn og bruker deres kunnskap for å utvikle gode tjenester. Strategien skal gjenspeiles i planer, styringsdokumenter og i måter vi samarbeider på. Strategien skal bidra til samarbeid med hvert enkelt barn i hverdagen, samt styrke barns deltakelse i tjenesteutvikling i Stavanger kommune.

Strategien ivaretar barnekonvensjonens grunnleggende rettigheter for framgangsmåte i møte med hvert enkelt barn.

De fire grunnleggende rettigheter er:

1. barn har rett til informasjon i forbindelse med at det har rett til å uttale seg (artikkel 12)
2. barn har rett til uttale seg fritt om forhold som berører barnet (artikkel 12)
3. barn har rett til privatliv (artikkel 16)
4. barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger som berører barn (artikkel 3, Grunnloven § 104)

I denne årsplanen er kapitlene i hovedsak bygd opp slik:

En beskrivelse av hvordan barnehagen i lys av rammeplanens intensjoner og egne vurderinger vil arbeide for å omsette rammeplanens intensjoner til praksis kommende barnehageår.

MASTRA-BARNEHAGENE - BRU, VESTRE ÅMØY OG SKORPEFJELL BARNEHAGE

1.1.2020 ble Rennesøy kommune sammenslått med Stavanger kommune, og samtidig ble det gjort en omorganisering i barnehagesektoren. Barnehagene har blitt slått sammen til virksomheter og de fleste virksomhetene består nå av flere bygg, som skal driftes av en virksomhetsleder og avdelingsledere. Alle virksomhetene skal etablere lederteam hvor virksomhetsleder og avdelingsledere utgjør virksomhetens samlede styrerressurs. Det overordnede målet med omorganiseringen er forbedret kvalitet i barnehagene, styrke overordnet styring og ledelse av barnehagene, styrke stedlig ledelse og fagmiljø i den enkelte barnehage, og tydeligere roller og ansvar gjennom å differensiere mellom rollene som virksomhetsleder og avdelingsleder.

Lederteamet i MASTRA-barnehagene består av:

Virksomhetsleder, Kjersti Sjøberg, mobil 908 45 921
e-post: kjersti.soberg@stavanger.kommune.no

Avdelingsledere, Ingrid Eliane Aksdal og Laila Lunde
Ingrid Eliane, mobil 977 66 362
e-post ingrid.eliane.aksdal@stavanger.kommune.no

Laila, mobil 41 25 47 44
e-post laila.lunde@stavanger.kommune.no

Til stillingen som **virksomhetsleder** (VL) ligger det helhetlige ansvaret for drift og utvikling av virksomheten. VL har helhetlig linjeansvar for tjenestekvalitet, personal, økonomi, HMS, internkontroll og kommunikasjon. VL rapporterer oppover til kommunalsjef barnehage.

Virksomhetsleder Kjersti, vil ha kontor og oppmøte i alle de tre barnehagene.

Til stillingen som **avdelingsleder** (AL) ligger ansvar for drift og utvikling av virksomheten. AL inngår i virksomhetens lederteam, som samlet skal løse virksomhetens oppgaver. AL skal bidra til at det nye lederteamet løser virksomhetens oppdrag og oppgaver på en god måte. AL rapporterer til VL. AL har fag- og personalansvar for ansatte i eget bygg.

Ingrid Eliane er avdelingsleder i Bru barnehage, og Laila Lunde i Skorpefjell og Vestre Åmøy barnehage. Laila vil være 50% i hvert bygg.

PRESENTASJON AV BARNEHAGENE VÅRE

Barnehagebyggene våre er store, relativt nye og nyoppussede. Alle tre barnehagene ligger flott til og er omgitt av hav og natur. Vi er stolte av beliggenheten vår, og at vi har nærmiljø som bidrar til utforskning og levende barnehager.

Barnehagene er bygget som avdelingsbarnehager, og har gode rom som innbyr til lek og læring. Skorpefjell og Vestre Åmøy har et stort fellesrom hvor en kan legge til rette for fysisk aktivitet og fellessamlinger. Bru har gymsal som er avdeling for naturgruppen om morgnen og ettermiddag, men som er disponibel for de andre avdelingene resten av dagen.

Bru barnehage har plass til 54 barn som fordeles på fire avdelinger. To avdelinger for 1-2 åringer, en mellom avdelinger, og naturgruppen som er for de eldste barna. Unikt for Bru er naturgruppen for de eldste barna i barnehagen. Naturgruppen har båter hvor barna får oppleve sjø, fiske og lærer hva havet har å by på. Barnehagen har også to el-barnehagesykler med plass til 6 barn i hver, som utvider horisonten og turmulighetene for de andre barna i barnehagen. Bru barnehage har siden 2014 vært praksisbarnehage for studenter fra barnehagelærerutdanningen på UIS.

Vestre Åmøy barnehage har plass til 32 barn som fordeles i en stor og en liten avdeling. Selv om barnehagen er liten så har den veldig god plass. Unikt for Vestre Åmøy er det arkitekttegnede bygget som ligger flott plassert ved bebyggelsen, utelekeplassen og nærheten til turområder. Her trives ansatte og barn, miljøet er trygt og godt. Utelekeplassen kan minne om en hage med plen, busker, frukttrær, lekeapparater og kupert terreng.

Skorpefjell barnehage har plass til 54 barn, som fordeles i to små og to store avdelinger. Avdelingene ligger vegg i vegg med hverandre, noe som innbyr til godt samarbeid og lek på tvers av avdelingene. Unikt for Skorpefjell er beliggenheten. Barnehagen ligger rett ved E39, og har Mosterøy skole og SFO et steinkast unna. Skorpefjell har også kort avstand til skog, fjell og sjø, og like utenfor porten har Skorpefjell en liten base i skogen. Dette er et område som er flittig brukt av alle avdelinger.

Mastra-barnehagenes verdigrunnlag i praksis

I Rammeplan for barnehagen står det at barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Verdiene er: Barn og barndom, demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likeverd og likestilling, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Verdiene i rammeplanen har vi jobbet med i personalmøter de siste årene. Satsingen har ført til refleksjon om holdninger og antakelser, og gitt oss ny kunnskap. Dette gjør at barnehagene stadig er i endring og bevegelse.

Engasjement er en verdi som Mastra-barnehagene har valgt ut. Vi ønsker å være engasjerte voksne som gir alle barn et likeverdig tilbud.

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å ivareta barns behov for omsorg?

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av læring, empati og nestekjærlighet. I barnehagene våre skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Personalet skal være autoritative voksne som legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Dette krever et ansvarsbevisst personale som er følelsesmessig til stede og er engasjert i det enkelte barns trivsel og utvikling. Å gi barna mulighet for å gi og ta imot omsorg er grunnlaget for sosial kompetanse, og et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Personalet skal:

- ✓ Være autoritative voksne som er trygge, omsorgsfulle og varme, samtidig som de er tydelige og setter grenser
- ✓ Etablere trygghet og tillit, og bygge relasjoner til hvert enkelt barn og deres foreldre
- ✓ Anerkjenn barna, være lydhøre, rause, kloke, trøste, vise følelser og sette ord på barnas følelser
- ✓ Være gode rollemodeller som støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne motta omsorg
- ✓ Ha faste rammer, struktur og rutiner for at barna skal oppleve trygghet
- ✓ Gi barna mestringsopplevelser, være nære og tilgjengelige – en trygg havn
- ✓ Ta barna på fersk gjerning i å gjøre gode handlinger

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å ivareta barns behov for lek?

Personalet i Mastra-barnehagene har valgt seg satsingsområdet lek, nysgjerrighet og gleder fra strategi for kvalitet - Stavangerbarnehagene mot 2030 (se modellen s. 2). For å lære mer om dette har vi valgt å bruke Utdanningsdirektoratet sin kompetansepakke for lek. Denne kompetansepakken består av 5 tema som er: om lek, din rolle i leken, lek og inkludering, samt tilrettelegge for det fysiske miljøet inne og ute. Kompetansepakkene inneholder

fagartikler, teori, filmsnutter, refleksjonsoppgaver m.m. Målet er at kompetansepakkene skal gi oss økt kompetanse om lek og leken som arena for barns utvikling, trivsel og læring.

Å leke er viktig for barn, og ofte noe av det barn trekker frem når vi spør hva de liker å gjøre i barnehagen. Leken skal ha en sentral plass i våre barnehager, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek og vennskap ved at det settes av tid og ressurser til leken. Leken har en egenverdi og er en grunnleggende livs- og læringsform som alle barn kan uttrykke seg gjennom. Leken er en frivillig aktivitet som barn velger å delta i, og er et område hvor barn har høy kompetanse. Lek kjennetegnes bla. ved fantasi, spenning, kreativitet og engasjement. Barn lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken, og den har stor betydning for barnets utvikling og sosialisering. Leken gir også rom for bearbeiding av følelser og inntrykk. Leken er lystbetont og skaper glede og fryd.

Personalet skal:

- ✓ Starte lek, verne lek og videreutvikle lek både inne og ute
- ✓ Bruke lek som basismetode i alle læringssituasjoner. Lekbasert læring
- ✓ Organisere barna i grupper, rom, tid og lekematerialer for å inspirere til ulike typer lek
- ✓ Gi barna felles erfaringer (turer, samlinger, historier/fortellinger) som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- ✓ Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek, og veilede barn hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- ✓ Være deltakende voksne som ikke styrer leken, men støtter, videreutvikler og veileder den.
- ✓ Få kompetanseheving om lek gjennom kompetansepakke om lek (udir.no)

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å fremme danning?

Danning er en livslang prosess som omhandler evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter, evne til å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnende valg. Danning skjer i samspill med andre barn og voksne. Personalet skal være gode rollemodeller, og gjennom pedagogiske opplegg og samhandling lære barna hvordan de kan få kunnskap, få venner, beholde venner og være ansvarlige mennesker. Vi ønsker også å lære barna å sette grenser for seg selv. Danning henger sammen med identitet, å skape seg selv i møte med andre mennesker, kultur, natur og samfunn. Barnehagen skal være et felleskap som har positive holdninger til mangfold og forskjelligheter, som motvirker mobbeatferd og ivaretar barns rett til å være unik.

Personalet skal:

- ✓ Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse
- ✓ Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver i felleskapet
- ✓ Synliggjøre og verdsette mangfold og ulikhet som gir grunnlag for opplevelser, utforskning og læring
- ✓ Være gode rollemodeller som veileder barna i sin utvikling av sosial kompetanse
- ✓ Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende og undrende samtaler
- ✓ Gi barna gode forklaringer når vi behandle barn ulikt grunnet alder og behov

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å fremme læring?

Barn lærer best når de er aktive og engasjerte, og opplever mening i samspill med andre. Vi vil derfor bruke ordet lekbasert læring når vi snakker om læring i barnehagen. Det er stor enighet både blant forskere og i praksisfeltet om at barn i barnehagen lærer best gjennom lek.

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få ta i bruk hele kroppen og alle sansene i sine læringsprosesser. Barnehagen skal gjennom sitt årshjul introdusere nye situasjoner, tema, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling og læring.

Personalet skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst, og legge grunnlaget for livslang læring. Livslang læring viser til at læring skjer på ulike arena gjennom hele livet, både i formelle og uformelle lærings situasjoner. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er en forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

Personalet skal:

- ✓ Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling, jf. lekbasert læring
- ✓ Være trygge, engasjerte og sørge for et inkluderende fellesskap, samt legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring. Oppmuntre barna til å prøve selv
- ✓ Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter både ute og inne
- ✓ Sikre at alle barn har en progresjon i sin læringsprosess og utvikling
- ✓ Sikre god samhandling og progresjon mellom liten og stor avdeling
- ✓ Hele tiden være i utvikling – ny kunnskap som kommer barna til gode

Hvordan arbeider Mastra- barnehagene for å fremme vennskap og fellesskap?

Å være venner er å møtes i et forhold hvor den enkelte opplever seg som godtatt og verdsatt for akkurat den han eller hun er. Barnehagebarna har sterke vennsapsrelasjoner, og mange barn gir uttrykk for at det beste ved barnehagen er å få møte andre barn og leke med vennene sine. Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barn trygghet og sosial tilknytning. Opplevelser sammen med andre barn kan være veien inn i nye vennskap. Å etablere vennskap og opprettholde dem er en viktig faktor i sosialisering prosessen, og en forebyggende faktor mot uheldig og negativ utvikling.

Sosial kompetanse er evnen til å samspille med andre, og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne (KD, 2017).

Personalets rolle er å være tilgjengelig ved å støtte, inspirere og oppmuntre barnas lek og å hjelpe i konflikter slik at barna kan sette ord på hva som skjer og sammen finne gode løsninger. God kunnskap om sosial kompetanse vil gjøre oss mer oppmerksomme på hva det enkelte barn har behov for. Det er viktig at vi voksne er bevisst vår egen rolle, og at vi oppleves som omsorgsfulle og varme, samtidig som tydelige når vi må.

For å forebygge krenkelser og ekskludering jobber vi med å forebygge uheldige samspillsmønstre, følge opp og stoppe utestenging, mobbeatferd, diskriminering og krenkelser. Vi bruker vedlegg fra planen Innsats for trivsel og har aktivitetsplikt (jf. Barnehageloven) for å følge opp eller si i fra dersom barn blir eller opplever å bli krenket.

Personalet skal:

- ✓ Være autoritative voksne - voksne som våger å gripe inn når vi ser mobbeatferd. Være tydelige voksne som setter forståelige grenser med en varm og grensesettende fremtoning
- ✓ Være aktive og engasjerte voksne både inne og ute
- ✓ Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- ✓ Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- ✓ Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- ✓ Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbeatferd, krenkelser og uheldige samspillsmønstre ved å bruke planen Innsats for trivsel og dens vedlegg/aktiviteter

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å fremme kommunikasjon og språk?

Språket er avgjørende for læring og sosiale relasjoner, og for å delta i samfunnet. Småbarnsalderen er en grunnleggende periode for utvikling av språk. De voksne skal oppfatte og bekrefte barns uttrykk, og samtidig sette ord på deres inntrykk og opplevelser. Dette samspillet er av avgjørende betydning for videre utvikling av talespråket. Et godt utviklet morsmål er viktig for opplevelse av egen identitet og mestring på mange områder. Vi skal bruke bilder, konkreter og dramatisering for å støtte forståelsen.

Vi skal bruke hverdagssituasjoner til gode samtalestunder. En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt, og et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. De voksnes innsats er viktig, og de er språklige forbilder for barna. Personalet skal også legge til rette for språklig samhandling barna imellom. Rundt matbordet går for eksempel samtalen mellom barna og de voksne, og i leken bruker barna språket når de kommuniserer med hverandre. I garderoben bruker de voksne og barna navn på klærne og snakker om det de gjør, og de snakker sammen om felles opplevelser eller om noe som skal skje senere på dagen. Det meste og viktigste av språkstimuleringsarbeidet i barnehagen skjer gjennom slike hverdagsaktiviteter og gjennom lek.

Barna må få bruke språket om de skal lære det.

De ansatte skal ha nødvendig kunnskap om hvordan barna tilegner seg språk og om flerspråklige barns språktilegnelse, og hvordan de kan støtte og stimulere barn som har forsinket språkutvikling eller andre språkvansker. Vi har språkaktiviteter i mindre grupper/aldersinddelte grupper hvor barna lettere får mulighet til å snakke om egne erfaringer, lytte til og undre seg sammen med andre.

Personalet skal:

- ✓ Anerkjennelse og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- ✓ Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- ✓ Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- ✓ Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- ✓ Følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- ✓ Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norskspråklige kompetanse
- ✓ Samarbeide og informere foresatte om viktigheten av gode språkmiljø og -tiltak for barnas språkutvikling. Høytlesing og fortelling, gode samtaler, rim/regler og sang, lek - er områder der foreldres innsats kan være av stor betydning for barnets språkutvikling og for forebygging av lese- og skrivevansker i skolealder.

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å ivareta barns rett til medvirkning?

Å medvirke er å bidra. Alle har noe de kan bidra med.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. De yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Barna i våre barnehage har rett til å uttrykke seg slik at de får innflytelse, og dermed kan påvirke barnehagedagen sin. Dette barnehageåret skal vi ta i bruk verktøyet trivselsmonitor. Verktøyet kan brukes i barnesamtaler med 4-6 åringene når en søker innsikt i barnas perspektiver. Gjennom barnesamtalen får barnehagen kjennskap til hvordan barna trives, hva de liker å gjøre og hva de ikke liker så godt.

Trygghetssirkelen, som er en av våre arbeidsmodeller, sier at de voksne skal møte hver enkelt barns behov og ønsker dette så langt det er mulig. Medvirkning betyr ikke at barna skal få bestemme alt selv, men at følelsene deres blir anerkjent, de blir lyttet til og tatt på alvor. Medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Vi må organisere og planlegge

slik at barn opplever at de kan påvirke sin egen hverdag. Personalet må være tydelige og ansvarsfulle, og ta hensyn til hele gruppen.

Stavanger kommune sin strategi for samarbeid med barn er et overordnet, strategisk styringsdokument som beskriver hvordan ledere og ansatte i Stavanger skal se og forstå barn, samarbeide med barn og bruke deres kunnskap for å utvikle gode tjenester. Strategien ivaretar barnekonvensjonens fire grunnleggende rettigheter for fremgangsmåte i møte med hvert enkelt barn.

Personalet skal jobbet etter fire grunnleggende rettigheter barn har gjennom FNs barnekonvensjon:

- ✓ Barn rett til informasjon i forbindelse med at det har rett til å uttale seg (art. 12)
- ✓ Barn rett til å uttale seg fritt i forhold som berører barnet (art. 12)
- ✓ Barn rett til privatliv (art. 16)
- ✓ Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger som berøre barn (art. 3, Grunnloven § 104)

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage?

Barnehagens samfunnsmandat er, *i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.*

Foreldrene har hovedansvaret for barnets utvikling, og for å sikre barnet en trygg og god oppvekst. Omsorgen, oppdragelsen og læringen som barnehagen gir kommer i tillegg til det hjemmet yter. Det er derfor viktig å skape en kontinuitet mellom barnehager og hjem. For å legge til rette for et godt samarbeid vil vi jobbe for å gi barna en god start i barnehagen, ivareta den daglige kontakten, gi muntlig og skriftlig informasjon gjennom hele året, tilby foreldresamtaler, foreldremøte, brukerundersøkelse og ha diverse foreldrearrangement. Samarbeid mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, og er viktig for barnas trivsel i barnehagen. Vi ønsker å etablere en god dialog med hjemmene som baserer seg på gjensidig åpenhet, respekt og tillit.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foresatte til barna. På høstens foreldremøte velges foreldrerådet to representanter med varamenn til samarbeidsutvalget (SU) for barnehagen. Ønsker foreldrerådet et eget arbeidsutvalg, FAU, er det foreldrerådet som tar initiativ til å danne det. Foreldrerådet fremmer felles interesser gjennom SU, og har rett til å bli forelagt og rett til å uttale seg i saker som er viktige for foreldrene i forhold til barnehagen

Samarbeidsutvalget (SU)

Foreldre har formell medvirkning i barnehagen gjennom deltakelse i samarbeidsutvalget (SU). Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Leder for den enkelte barnehages SU er med i Mastra SU.

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene med overganger?

Overganger når barnet begynner i barnehagen

Vi starter med å invitere alle nye barn på besøk en fast dag i mai og juni, og det sendes informasjon og bilder av barnehagen til hjemmene.

Tilvenningstiden i barnehagen er viktig, og den legger grunnlaget for resten av

barnehageåret. Vårt mål er at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. Dere foreldre er med, og vi bruker tiden slik at barnet får bli kjent med avdelingen, rutinene, og får etablere relasjoner til primærkontakten og til de andre barna. Personalet skal sørge for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (jf. Trygghets sirkelen).

Vi setter av fem dager til tilvenning, og ønsker at dagene blir brukt for at barnet skal få en best mulig start hos oss.

Det er selvsagt lov å bruke lengre tid på oppstart i barnehagen.

Overganger innad i barnehagen

Gjennom hele året er barna fra liten avdeling på besøk i stor avdeling. Vi er sammen om morgenen og om ettermiddagen både ute og inne, og har felles arrangementer sammen og på tvers av avdelingene. Utpå våren lager vi en plan for besøksdager, der barna fra liten avdeling kommer sammen med en trygg voksen til stor avdeling. Trygghets sirkelen brukes også her som et grunnlag for arbeidet. Det er alltid flere barn fra liten avdeling som starter sammen i stor avdeling. Før sommerferien får barna et velkomstbrev med informasjon om den nye avdelingen.

Overganger mellom barnehage og skole

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. For å få til denne sammenhengen vil vi bruke overgangssekken. Overgangssekken blir presentert for førskolebarna i løpet av det siste året i barnehagen, barna møter den igjen på besøksdagen på skolen i løpet av våren, og når de begynner i første klasse. Sekken inneholder et eventyr med konkreter, ei bok, et hoppetau, en sang, sangkort, ei regle og et tipshefte.

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. For å få til dette vil lærere og leder for SFO komme på besøk i barnehagen, og barnehagen skal på besøk til skolen før skolestart.

Barnehagen har alltid hatt et godt samarbeid med Mosterøy skole som er vår nærscole, og vi har hatt et årshjul for samarbeidet. Vi bruker Stavanger kommune sin plan for hvordan en god overgang skal sikres.

<https://www.stavanger.kommune.no/barnehage-og-skole/barnehage/kvalitet-i-barnehagen/overganger/>

Hvordan arbeider barnehagen med planlegging, vurdering og dokumentasjon?

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Hver avdeling planlegger, dokumenterer og evaluerer sitt arbeid, og en metode vi bruker når vi evaluerer er kvalitetskrysset, IGP og GLL.

Vi følger opp evalueringer av arbeidet gjennom året, foreldreundersøkelsen, tilbakemeldinger fra barn og foreldre, intern evaluering av arbeidsmiljøet, tilsyn, HMS-rapporter og avvik.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunktet for refleksjon og utvikling av virksomheten. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Dokumentasjon

For å skape et grunnlag for barnehagens utvikling er det viktig å ha kjennskap til personalets arbeid og barns læring med barnehagen som arena for lek, læring og utvikling. Dokumentasjonen skal være med å bidra til en kritisk og reflekterende praksis som kan få frem ulike oppfatninger. Det som barnehagen dokumenterer vil gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet et innblikk og informasjon om hva barna lærer, opplever og gjør i barnehagen.

Vurdering

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Barnegruppens og det enkelte barns trivsel for barns utvikling og læring skal derfor observeres og vurderes fortløpende.

Oppmerksomheten må både rettes mot samspillet barna imellom, mellom barn og voksen og mellom voksen-voksen relasjonen. Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer. Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Barnehagen som organisasjon bærer på tradisjoner, sammensatt kompetanse, og taus kunnskap som er viktig å sette ord på, og reflektere over for å legge grunnlaget for videre kompetanseutvikling

Hvordan tilrettelegger Mastra-barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Dette gjør vi i samarbeid med foresatte, og vi setter sammen ned konkrete mål og tiltak som skal hjelpe og støtte barnet. Skorpefjell barnehage har en ressursgruppe som er et tiltak for å støtte og hjelpe barn.

Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering fra PPT, om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Barnehagene samarbeider tett med PPT, spesialpedagog, helsestasjon, barnevern m.m. Vi har også et tverrfaglig barnehageteam (TBT) og ressursteam (RT) hvor vi kan søke kompetanseheving, råd og veiledning.

Mastra-barnehagenes arbeidsmåter

Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Arbeidsmåtene vi bruker skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning.

Gjennom Regional ordning for kompetanseutvikling (REKOM) – Midt Rogaland skal barnehagene utvikle sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Barnehagebaserte kompetanseutvikling er utviklingsarbeid som involverer hele personalet, og som foregår i den enkelte barnehage. Hensikten er å utvikle barnehagens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter, og bevege barnehagen fra individorientert til kollektiv kompetanseutvikling.

Hvordan arbeider Mastra-barnehagene med fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. I våre formelle lek- og læringssituasjoner og i planlagte aktiviteter, tar vi utgangspunkt i barnehagens årshjul med tema for de ulike månedene, og knytter dette opp mot fagområdene. Vårt mål i planlagte læringssituasjoner er mestring, variasjon og lekbasert læring.

Hvordan arbeider Mastra-barnehagen med progresjon?

Progresjon i Mastra-barnehage innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang og mestring. Personalet skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Vi skal gi barna varierte erfaringer og opplevelser, samt bygge videre på barnas egne interesser.

Hvordan arbeider Mastra-barnehagen med den digitale praksisen?

Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer. Digitale medier brukes som støtte for å utvide og skaffe informasjon om tema vi jobber med, eller ut fra barnas interesser.

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft, og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Trafikksikker kommune og trafikksikker barnehage

Trygg Trafikk har utarbeidet et konsept hvor trafikksikkerhet skal forankres hos flere sektorer i kommunen slik at arbeidet med å forebygge og redusere trafikkulykker når ut til flere i kommunen. Trafikksikker kommune bygger på en godkjenningsordning hvor målet er et godt, målbevisst og helhetlig arbeid med trafikksikkerhet, og at dette skal foregå på alle nivåer i kommunen.

Å bli en trygg og selvstendig trafikant tar mange år og krever kontinuerlig trening. Derfor er det viktig å legge grunnlaget for barnas trafikkforståelse tidlig. Å ferdes trygt i trafikken er ikke alltid like enkelt for små barn. Trafikksituasjoner kan være krevende og uoversiktlige. Barn har ikke de samme forutsetningene som voksne i trafikken. De er små av vekst og har vanskelig med å forstå alt de ser og hører i trafikken. I førskolealderen er f.eks. barns tenkning konkret og bundet til her og nå. Barns forståelse av virkeligheten er preget av at de gjerne betrakter livløse objekter som levende og viljestyrte. De kan f.eks. tenke: "Når jeg ser bilen, må jo bilen se meg". Det er vanskelig å forstå at bilene ikke kan se dem i mørket når de selv kan se lysene fra bilen. Slike betraktninger er av stor betydning for hvordan barn opptrer i trafikken.

Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Barn lærer mest når de er ute i trafikken, men de lærer også i lek både ute og inne.

For Mastra-barnehage betyr trafikk at:

- ✓ Trafikkregler og trafikksikkerhet er alltid i fokus når vi ferdes ute i trafikken
- ✓ Temasamlinger gjennom året om hvordan ferdes langs veien, hvordan krysse en vei, hvorfor bruke refleks, m.m.
- ✓ De voksne skal være gode rollemodeller for barna i trafikken
- ✓ Alle barna har på refleksvester når vi går på tur
- ✓ Telefonliste og førstehjelpsutstyr bringes med på turer
- ✓ Sikkerhetsrutiner for tur gjennomgås ved nytt barnehageår i august, signeres og has med i tursekken
- ✓ Foresatte informeres om trafikkregler og trafikksikkerhet, og de utfordringene det enkelte bygg har med trafikk. F.eks. barn skal sitte forsvarlig festet fra og til

barnehagen, rygge inn på parkeringsplassen til barnehagen, ikke la bilen stå på tomgang, m.m.

PLANLEGGINGSDAGER FOR BARNEHAGEÅRET 2023-2024

Tirsdag 15. og onsdag 16. august 2023

Fredag 17. november 2023

Tirsdag 2. januar 2024

Tirsdag 2. april 2024